

Hold

szeptember - október

Észlelő	R	L	HK	F	Műszer
Bozány Imre (Csitár)+	1	-	-	-	10 T
Farkas Ernő (Budapest)+	-	-	-	2	20 L
Fülöp József (Békáspusztá)	1	1	-	-	10 T
Glász Gábor (Környe)	1	-	14	-	25 T
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	3	3	-	-	16 T
Halmi Gábor (Pécs)	-	-	-	1	15 MC
Kocsis Antal (Balatonkenese)	3	7	6	8	8 L
Kósa Tamás (Budapest)+	-	-	-	8	20 L
Ladányi Tamás (Balatonfüzfő)	1	1	-	-	5 L
Petrovics Péter (Budapest)	4	1	-	-	5 L
Réti Lajos (Győr)	-	-	-	6	10 T
Sápi Csaba (Kecskemét)+	8	4	-	-	20 T
Szabó Sándor (Bóly)	-	-	-	3	60 T
Szauer Ágoston (Szombathely)	-	-	-	1	11 T
Vicián Zoltán (Héhalom)	6	7	-	-	25 T
Voith Petra (Budapest)	6	3	-	-	11 T
Dr. Zseli József (Mezőfalva)	4	-	-	1	19, 4 T

Összesen: 17 észlelő 114 megfigyelést végzett. Rövidítések: R=részletrajz, L=szöveges leírás, HK=holdkráter keresztmetszet, HF=holdfázis, F=fotografikus észlelés, T=tükrös távcső, L=lencsés távcső, S=légköri nyugodtság, T=légköri átlátszóság, +=új észlelő.

VITELLO kráter

1989.10.10. 17:35 UT HF= $10^d 19^m 48^s$ 50/700 refr. S= 4 T= 3

87x: Közepes méretű, feltűnő, szép kráter a M. Humorum D-1 szélén. Már csak kb. 1/4 részét borítja árnyék, amely az ÉK-i, vastagabb kráterfalnál látszik. Jól látható, két részből álló központi csúcsa van. A kráter alja kissé ötszögre emlékeztet, de nem szabályos. Kívül és belül a sáncfalon sok kiemelkedés és kis kráterecske látszik. (Petrovics Péter)

COPERNICUS és REINHOLD

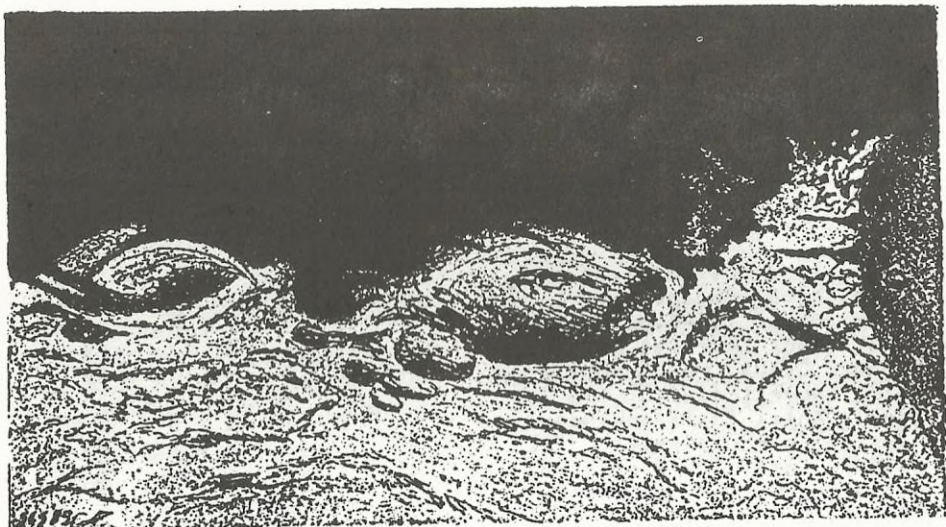
1989.09.10. 17:30 UT HF= $10^d 11^h 46^m$ 160/1000 refl. S= 6 T= 3-4

125x: A C. feltűnő, óriási kráter, igen szép, látványos, igen sok részletet mutat. Belseje világosabb mint a környezete. Két központi csúcs látható. A K-i fal még vet egy kis árnyékot a belseje felé. Jól látni a sáncfal belső részén a teraszokat. Már most észrevenni a krátertől kiinduló sugársávokat, ezek világosabbak. A másik kráter a Reinhold, ez kisebb méretű, de sok részletet mutat. Belsejének intenzitása megegyezik a külső résszel. A K-i fal kis árnyéka látszik csak belsejében. (Hadházi Csaba)

COLOMBO és SANTBECH

1989.09.18. 23:59 UT HF= $18^d 18^h 15^m$ 200/1000 refl. S= 7 T= 4

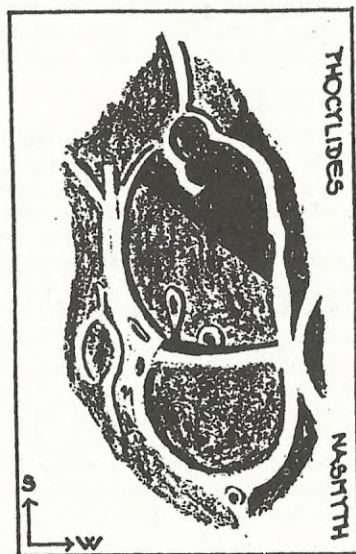
100x: A Colombo éppen a terminátoron, szinte belevész a sötétbe, K-en benyúló pereme teszi láthatóvá majdnem kör alakját. Tőle ÉNy-ra kissé

Geminus--Cleomedes 1989. szept. 17. 22:00--23:00 UT
200/1000 Newton-reflektor, 167x
Sápi Csaba (Kecskemét)

Santbech 1989. szept. 18.
19:45--20:10 UT
250/3000 Newton, 200x
Vicián Zoltán (Héhalom)

Phocylides/Nasmyth
1989. szept. 12.
18:00--18:10 UT
Voith Petra (Budapest)

beljebb található a kissé elliptikus, kisebb, A jelű kráter, 3/4 részben árnyék fedi. A Goclenius is a terminátoron van, a lapos rálátásban kisebbnek tűnik a valóságos méreténél, szintén csak a pereme látszik, belseje teljesen sötét. Ny-on a M. Nectarist határoló Montes Pyrenaeus hegylanc emelkedik ki részletdús tagoltságban. A Santbech krátert egy árnyékban lévő hosszú völgy határolja K-en, ettől K-re félszigetszerűen benyúlik az árnyékba egy magasabban fekvő terület, ennek közepén kivehető a Borda nevű kráter peremének körvonala, de belseje sötét. (Sápi Csaba)

BARROW-GOLDSCHMIDT-ANAXAGORAS

1989.09.08. 18:08 UT HF= 08^d12^h24^m 100/900 T S= 7 T= 5
180x: A Hold É-i, kráterekkel sűrűn borított vidékén található ez az alakzathármas, így alakjuk erősen torzult a rálátás miatt. Ennél a fázisnál a legfeltűnőbb a Goldschmidt. Közepes méretű kráter, D-i oldalán falát a mellé telepedett kisebb, fiatalabb gyűrűshegységek falai alkotják. É-on sánca viszonylag épen maradt, de így is keskeny, alacsony. Hajdani alakjára nehéz következtetni, a fiatalabb alakzatok kialakulásakor erősen deformálódott. Szabálytalan háromszöghöz hasonlítható. Belsejében érdekes, csúcsos árnyék figyelhető meg, ami arra utal, hogy a sánccfal magassága változó. Érdekes még, hogy a kisebb kráterek a G. D-i oldalán csoportosulnak, É-on egy sincs. Tőle Ny-ra, már a terminátor túlsó oldalán, van a kisebb, szabályos ellipszis alakú Anaxagoras. Falának magasabb pontjait világítja meg a Nap, a többi sötét. A Barrow kráter alakját is megváltoztatták a fiatalabb gyűrűshegységek. Mindkét oldalán találhatunk épen maradt faldarabot, de ez még erősen lepusztult, mint a Goldschmidt esetében. Alakja erősen megnyúlt, a K-i fal befelé cikcakkos árnyékokat vet. A DNy-i falon van a kisebb, A jelű kráter, belseje teljesen sötét. (Fülöp József)

ARISTARCHUS-HERODOTUS-SCHRÖTER VÖLGY

1989.09.12. 17:00 UT HF= 12^d11^h16^m 110/806 refl. S= 8 T= 4
169x: Az A. közepes méretű, de feltűnő kráter a M. Imbrium és az O. Procellarum határán. Ez a terület már intenzitásában, színében is eltérő környezetétől. A Ny-i sánccfal belső része rendkívül fényes, szinte ragyog! A perem egyenletesen tagolt. Belseje síknak tűnik. D-en kisebb, alig kivehető domborulat látszik, tőle 1/3 kráterátmérőre É-ra egy kis kráter látható, majd egy alacsonyabb vonulat mentén két másik. A Herodotus is feltűnő, elliptikus, A. nagyságú kráter, falai alacsonyabbak. É felé indul ki tőle egy mély, sötét árok, két magas peremmel, a K-i falon kisebb kiemelkedésekkel és leágazásokkal. Az egyik legnagyobb É-ra folytatja útját, ahol kettéágazva egy kis ovális krátert fog körül, majd egy dombbal végződik. A főág ÉNy-ra fordul. Az É-i perem rendkívül magas lesz, itt található a Schröter-völgy. A DK-i fal eltűnik, majd DK-re fordul és kiszélesedik, itt véget ér és csak egy alig észrevehető vonulat kezdődik. Ez kb. A. átmérőnyi hosszúságú. Az egész vidékre rendkívül érdekes és éles kontrasztok jellemzők, szép formákkal. (Voith Petra)

KOCSIS ANTAL